

H) Acabarem amb un NL àrab, que només superficialment pot semblar d'aquest grup, però així no s'explicaria: *Foia de La Marsa*, en el te. de Vilafamés (XXIX, 3,5): de l'àr. *mārsā* «port, mouillage» *mārsā al-markab RMa.* 242 s.v. *ancora*, amb gloses «vel portus» i «vel surgir in portu, vel accipere portum» però com que l'arrel *rsy* en Forma IV no sols és «ancrer» sinó també «jeter le filet» en l'Edrissi (Dozy I, 529), i la Foia de Vilafamés no és vora mar, deu significar 'bassal o estanyol on es pesca'.

Potser doncs, vindrà més aviat d'aquí el nom dels Bacis de *Marçā* (A3), partint d'un dual àr. *marsân(i)* 'els dos bassals'.

Suposo que seria també l'origen de *Benimarsà* que V. Forner (BSCC XIV, 263) situa com alq. antiga del te. de Borriana (admetent que *Benimarra* que hi ajunta sigui error de còpia): <*bāni* 'l-marsân' 'els dels dos estanyols'.

Hi afegirem encara *Marseta*, pda. de Mutxamel (xxxI, 104.12), encara que *RMa.* doni *marāsi* com a plural de *mārsā*, com que l'àrab vulgar afavoria els plurals febles és probable que hi tingués curs un plural *al-marsāt* que donaria *l'amarset*, normalitzat en *La Marseta*. També deu ser aquesta l'etimologia bona de tres pobles de Castella centro-meridional: *Almarza* 630 habs., p.j. Sòria, *Almarza de Cameros* (Logroño, p.j. Torrecilla) 145 hab., i *Almarza* 24 hab., te. Sanchidrián, p.j. Arévalo (Ávila). Car és impossible fonèticament que vinguin de l'àr. *marǧ'* prat' com pretén Oliver-Asín.

¹ Un parònim bearnès *Les Masains* fief, te. Audaux, c^o Navarrenx: semblaria forma afrancesada de *Marsans*, que es documenta des de 1683, si bé és cert que les formes *Los Marsains* de 1284, *Los Marsanhs* 1376, *Los Marssaynz* 1540 (PRaymond, *Di.To.BPyr.*) faria pensar en una base -ANEOS de mal justificar. Tanmateix alguna ultracorrecció?

² Per aquest *Urgs*, que està per *Mataplana*, veg. aquest article i l'art. *Urtx*, al qual no correspon geogràficament.—

³ Un *Marsachs* que no deu ser NL, sinó cogn. a Argençola (BDLC II, 371) deu ser immigrant occità de *Marsac*: nom de sengles pobles de Dordogne, Grnda. i Tarn-et-G. (Skok, § 138), els quals és més probable que vinguin de MARTIUS (o MARCIUS). Descartem ací la idea (que havíem examinat) que *Marzā* pogués identificar-se amb un antic emporanès *Militianum* o *villa Militiano*, molt testificat en docs de 974, 982 i 990, citats per Alsius, Botet i Aebischer; perquè consta que és el nom antic de St. Pere Pescador (15 k. dret al S. de *Marzā*: en efecte en el doc. de 982, consta «*Villa Militiano* quam vocant *Sti. Petri* in com. Impuritano» (Villan. *Vi.Lit.* xv, 239; Alsius 215). Aquest pot venir d'un *Militius* del CIL XII (Skok), junt amb el qual van *Mellutius* i *Milizza* (en Schulze), i un *Miliciano* a Toscana (Pieri, *Top.Arno* 163), per més que aquest també podria

ser *Milesius* (De Vit).—⁴ Dissociem de *Marians*, un *Mariac* «domaine» en el dept. del Gers (Polge, *Rev.Int.Onom.* xvii, 38) perquè -TT- allí hauria donat -z-; Polge creu que es pot explicar per MARINIUS: jo no ho crec, perquè és -N- i no pas *nb* la que s'elimina en gascó (algun celtisme en -NACO-).

MARCALANI, Font i barranc de ~

Dalt de la serra, baixant cap a Taüll (vall de Boí). Probablement d'una base basca BARKAL-ANDI, «clotada gran», com es raona i documenta en *TVBoí* II, 5. Forma grup amb altres dos noms de l'alta Vall de Boí, *Travessani* i *Peixereni* que explicarem millor en aquest últim article.

Marcenyac, V. Marçā

LES MARCESQUES, Marça, Março

Pda. muntanyenca a la Serra de Tramuntana de Mallorca, dalt dels penya-segats que cauen damunt la mar, al Nord de Lluc, pron. *lax marsáks* oït a un home de Ternelles (XII, 39.23) i a un altre cap a Lluc o Mortitx; ho explico en *DECat.* (v, 467b18), pels embats glacials de tramuntana que hi peguen sense fi en el temps de *març*; un altre dels inf. d'aquí ho deformava en *Les Mars Fresques*, per una etim. pop. que corrobora aquella explicació en l'aspecte semàntic. Nom format com *Marcer* (*DECat.* v, 467b15, *calamarsa*, *calamarsejar* (*DECat.* II, v.v.), *marcejar* (v, 467b4, *marçada* a 53).

Marcer (*marsə*) és un nom que pot tenir una explicació semblant. Especialment en el *Coll de Marcer* a la Baga de Cerdanya, pas molt elevat i rost, exposat al Nord, entre la Collada de Toses i Vallcebollera. Es repeteix en un turó, *Cap de Marcer*, damunt Portbou (XXII, 98.15-16); *Prat del Marcèr* te. Tor de Querol (XXIII, 67.11) i sengles mas de *Marcer* a Boadella (Emp.) i dalt de la Serra entre Oix i Toralles (Garrotxa) Ll i 21; i 1980).

Altet de *Março* te. Beniillup (Cocentaina) (XXXIV, 15.6), mossàr., de CULMEN MARTIUM 'cim exposat a les calamarsades'.

Espuamarsa, pasturatge de la Vall de Ribes (en els *Baixants de garriga* de Querolbs), segons el *Gibell* (S.XVIII), *BCEC* 1918, 139. Devia haver-hi una cova o *espluga* molt exposada a les ventades marcesques. Compost format amb *espuga*, la variant estudiada en *DECat.* III 659a41-b12 i notes 7, 8, 9.

MARCÈVOL

Antic monestir, llogaret i església, en el Conflent, terme d'Arboçols, uns 6 k. al NE. de Prada.